

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii

Lucian Blaga

1919

CONTEXTUALIZARE ȘI ÎNCADRARE

Armonizând în mod vizionar **dimensiunea filosofică** și cea **lirică** a *creației*, Blaga se definește ca un **poet al întrebărilor** sau, cum l-a numit critica literară, „**poet al luminii**”, care trăiește sub ochii cititorului *drame de cunoaștere*, descoperă sau creează *mituri*, construiește *scenarii metafizice*, caută *straturile arhaice și uitate ale cuvântului*, **pentru a modela limbajul poetic către un nou orizont de sens**.

Modernismul este un curent artistic și literar manifestat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până după al Doilea Război Mondial, definindu-se în opoziție cu valorile de tip tradițional prin **noul și inovația formelor**. Dintre direcțiile de manifestare ale modernismului interbelic, Blaga se plasează de la sine în teritoriul **expresionismului** prin *exacerbarea eului creator, sentimentul absolutului, interiorizarea și spiritualizarea peisajului, tensiune lirică*.

Poezia *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* deschide **volumul de debut** al lui Lucian Blaga, *Poemele luminii*, publicat în **1919**, constituindu-se într-o explicită **ars poetica** în care autorul își exprimă, într-o *manieră inedită și ușor polemică*, ideile despre **rolul creatorului în lume**, despre **poezie ca formă de cunoaștere** și despre **relația eului cunoscător cu misterul**, toate aceste teme ilustrând **viziunea expresionistă a poetului modernist asupra lumii**. **Caracterul modern** al operei este susținut de *intelectualizarea emoției, noutatea metaforei, înnoirile prozodice și influențele expresioniste*.

TEMA

- este de factură filosofică: **DUALITĂȚEA CUNOAȘTERII (paradisiacă și luciferică)**
- **RAPORTUL POET-LUME-CREAȚIE**
- tema poetică este susținută de **metafora „lumina”**, dar și de **atitudinea poetului în fața marilor taine ale Universului**: la Blaga, **cunoașterea lumii în planul poetic este posibilă doar prin iubire**.
„Eu nu strivesc corola de minuni a lumii/(...)/căci eu iubesc/și flori și ochi și buze și morminte”
- **enumerația de metafore revelatorii** desemnează **temele fundamentale ale creației poetului**, drept pentru care arta poetică joacă **rol de manifest/program literar al operei lui Blaga**
 - „*flori*” - viața/efemeritatea/frumosul
 - „*ochi*” - cunoașterea/spiritualitatea/contemplarea poetică a lumii
 - „*buze*” - iubirea/rostirea poetică
 - „*morminte*” - moartea/eternitatea

- atitudinea poetului față de cunoaștere poate fi explicată cu ajutorul **terminologiei filosofice ulterior construite** (*Trilogia cunoașterii, 1933*)
- **între filosofia și poezia lui Blaga există o circulație a conceptelor**
- poetul realizează o distincție între:
 - **CUNOAȘTEREA PARADISIACĂ**, pe cale rațională, **misterul** fiind parțial *reduc* cu ajutorul logicii și al intelectului - „*lumina altora*”
 - **CUNOAȘTEREA LUCIFERICĂ**, cunoaștere de tip poetic, intuitivă, **misterul** fiind *sporit* cu ajutorul imaginației poetice și al trăirii interioare, *adâncit* prin creație - „*lumina mea*”

CREAȚIA = o răscumpărare a neputinței de
a cunoaște absolutul

- **Blaga** optează pentru **CUNOAȘTEREA LUCIFERICĂ**, desemnându-și propria „*cale*”:
 - **adâncirea misterului**
 - **protejarea tainelor prin creație**
- **ROLUL POETULUI**: NU este de a descifra tainele lumii, ci de a le **potența** prin trăirea interioară și prin contemplarea formelor concrete în care ele se înfățișează.
- **ROLUL POEZIEI**: prin **mit și simbol**, concretizate în creația poetică, creatorul pătrunde în tainele Universului, sporindu-le.

CREAȚIA = mijlocitor între
EU (conștiința individuală)
și **LUME**

- **sentimentul poetic**: acela de **contopire cu misterele universale și esența lumii**
- actul poetic *transfigurează misterul, nu îl distruge.*
- MISTERUL** = **substanța originală și esențială a poeziei, cuvântul original**

TITLUL

- conține o **metaforă revelatorie** („*corola de minuni a lumii*”), conturându-se ideea **CUNOAȘTERII LUCIFERICE** - confesiunea unui CREZ ARTISTIC ȘI FILOSOFIC (*declarație poetică*)
- exprimă atitudinea poetului, izvorâtă din **iubire**, de **protejare a misterului**
- **MINUNEA blagiană este însuși MISTERUL, apărât cu ajutorul cenzurii transcendente și a Marelui Anonim**
- primul cuvânt, pronumele personal „*eu*” și plasarea sa intenționată în fruntea primei poezii din primul său volum de poezii corespunde **influențelor expresioniste** (exacerbarea eului)
- verbul la forma negativă, timpul prezent, „*nu strivesc*”, exprimă refuzul categoric pentru cunoașterea de tip rațional și opțiunea pentru cunoașterea luciferică
- „*corola*” este o **imagine a perfecțiunii, a absolutului**, prin ideea de „*cerc*”, de „*întreg*” (desemnează perfecțiunea misterelor universului ca întreg neatins)
- misterul trebuie privilegiat de către poet, iar tainele, adâncite

TITLU - INCIPIT - FINAL

- titlul este reluat în **incipitul** poeziei
- sensul titlului este îmbogățit prin seria de antiteze și metafore, **întregindu-se cu versurile finale** ale poeziei, ce oferă o explicație a opțiunii poetice bliagene:

„Eu nu strivesc corola de minuni a lumii/(...)/căci eu iubesc/și flori și ochi și buze și morminte”

- **universul armonios** (metafora „corola de minuni a lumii”) = sumă permanentă de taine, imaginate ca petalele unei corole uriașe, a cărei frumusețe fragilă nu este garantată decât de integritatea totalității petalelor ei, adică a misterelor lumii.
- **iubirea** = modalitate de cunoaștere a lumii prin trăirea nemijlocită a formelor concrete
- **poezia** = intuirea în particular a universalului

RELAȚII DE OPOZIȚIE

- discursul liric se construiește în jurul **relației de opoziție dintre cele două tipuri de cunoaștere** (paradisiacă și luciferică), care se realizează prin:
 - **antiteza**: „lumina altora” - „lumina mea”
 - **alternanța** motivului luminii cu al întunericului
 - **conjunția adversativă** „dar”

ELEMENTE DE RECURENȚĂ

- **misterul**
- **lumina** (motiv central și metaforă emblematică a liricii blagiene, cu o dublă semnificație: cunoașterea și iubirea)

STRUCTURĂ ȘI COMPOZIȚIE

- structurată sub forma unui **monolog confesiv** cu valențe reflexive și descriptive
- versurile sunt articulate prin TEHNICA INGAMBAMENTULUI
- cuprinde 3 secvențe lirice:
 - I. atitudinea poetului față de cunoaștere**
 - II. opoziția „lumina mea” - „lumina altora”**
 - III. explicația pentru atitudinea din prima secvență „eu iubesc”**

SECVENȚELE POETICE

SECVENȚĂ I	<ul style="list-style-type: none">- exprimă concentrat <u>dezacordul poetului față de cunoașterea logică, rațională</u>, prin <i>verbele la forma negativă</i>: „nu strivesc”, „nuucid (cu mintea)”- poetul se imaginează ca un călător ce parcurge un destin lumesc și creator („<i>calea mea</i>”), de-a lungul căruia i se arată numeroase taine, cuprinse în <u>enumeratia</u>: „în flori, în ochi, pe buze ori morminte” - elementele corolei de minuni a lumii
SECVENȚĂ II	<ul style="list-style-type: none">- delimitată prin <u>conjunția adversativă „dar”</u>, construindu-se pe baza unor <u>relații de opoziție</u>: „lumina alora” - „lumina mea” ”sugrumă” - „sporesc” <i>antiteză între cele 2 tipuri de cunoaștere (PARADISIACĂ și LUCIFERICĂ)</i>- LUMINA = metaforă revelatorie pt. CUNOAȘTERE- este afirmată <u>opțiunea poetică pentru modelul cunoașterii luciferice</u>- astfel, se compune <u>forța metaforică din radicalismul opiniei despre efectele acestei „lumini” asupra esenței universului („<i>vraja nepătrunsului ascuns</i>”) care trebuie lăsată în forma sa originară, de nepătruns și de neînțeles pentru om.</u>- prin comparația amplă introdusă de „și-ntocmai cum”, cunoașterea pe care poetul o aduce în lume este asemănată cu lumina lunii, care, în loc să lămurească misterul nopții, le <i>sporește</i>: „și-ntocmai cum cu razele ei albe luna/nu micșorează, ci tremurătoare/mărește și mai tare taina nopții/așa îmbogățesc și eu întunecata zare...”- plasticizarea ideilor poetice se realizează cu ajutorul <u>elementelor imaginarului poetic blagian</u>: „<i>lună</i>”, „<i>noapte</i>”, „<i>zare</i>”, „<i>fiori</i>”, „<i>mister</i>”- hiperbola „largi fiori de sfânt mister” - emoția sacră inerentă actului creator, care imită la o scară insignifiantă creația divină.
SECVENȚĂ III	<ul style="list-style-type: none">- marcată de <u>conjunția „căci”</u>, ce desemnează un <u>raport de cauzalitate</u>- ultimele 2 versuri- cuprinde o idee-confesiune: cunoașterea poetică este un ACT DE CONTEMPLAȚIE și DE IUBIRE „căci eu iubesc/și flori și ochi și buze și morminte”- crezul poetic blagian nu are, așadar, rădăcini declarate estetice, ci afective, intim legate de vocația plăsmuitoare a eului expresionist.

NIVELURILE TEXTULUI POETIC

- sursele expresivității și ale sugestiei se regăsesc la fiecare nivel al limbajului poetic:

NIVEL MORFO-SINTACTIC

- plasarea pron. pers. „eu” în poziție inițială și repetarea de **5 ori** în poezie => **caracterul confesiv și expresionist al operei**
- **serii verbale antitetice la prezentul gnomic** redau atitudinea poetului față de mister și fac referire la cele 2 tipuri de cunoaștere:

„LUMINA ALTORA”: - „sugrumă”, „strivește”

„LUMINA MEA”: - „sporesc”, „nuucid”, „iubesc”

- **TOPICA AFECTIVĂ**: opțiunea pentru o nouă formă de cunoaștere, prin IUBIRE și CREAȚIE

NIVEL LEXICO-SEMANTIC

- **câmpul semantic al misterului**:

„tainele”, „nepătrunsul ascuns”, „a lumii taină”, „întunecata zare”, „sfânt mister”, „ne-nțeles”, „ne-nțelesuri și mai mari”

NIVEL STILISTIC

- cultivarea metaforei revelatorii

PROZODIA

- **înnoiri prozodice moderniste**
- *versul liber*
- *structură astrofică*
- *ingambamentul*
- **ritm interior** (redă fluxul ideilor poetice și frenezia sentimentelor)

OPINIE

În opinia mea, poezia *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*, de Lucian Blaga, este o **artă poetică modernă** în care autorul își exprimă un **crez artistic și filosofic asupra raportului poet-lume-creație**. În poezia blagiană, limbajul și imaginile artistice sunt puse în relație cu un *plan filosofic secundar*.

CONCLUZIE

Așadar, în viziunea lui Lucian Blaga, **creația devine un mijlocitor între eu și lume, o răscumpărare a neputinței de a cunoaște absolutul**. *Ars poetica pe tema cunoașterii*, opera literară *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* aparține modernismului printr-o serie de particularități de structură și expresivitate: **viziunea asupra lumii caracterizată de subiectivism, intelectualizarea emoției, influențele expresioniste, noutatea metaforei, tehnica poetică și înnoirea prozodică**.